

Kényszermunka Egyiptomban

Egyiptom ereje és gazdagsága a mezőgazdasági munkán alapult, ám ez egy keserves és az egyszerű embereket a végtelenségig kihasználó munka volt. **3. oldal**

Az egyházi tanítás tudománya II.

Mi a magyarázata annak, hogy az istentisztelet módját, idejét, egész légkörét kisajátította a prédikáció, alig hagyva időt a gyülekezet istentiszteleti részvételére? **3. oldal**

Tragédia a tengeren

Ismét megrázó tragédia próbálja felébreszteni a nyugati világ régóta szunnyadó lelkiismeretét. A Földközi tenger vize hullákat mos ki a homokra. **7. oldal**

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2015. MÁJUS XXVI. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

A MUNKA ÁLDÁSA

A bűnesetkor Isten nem büntetésként adja a munkát, a munka nem átok. Mi több, Isten még csak nem is a munkát átkozza meg az ember engedetlenségéért, hanem a földet, még pontosabban a föld termékenységét, hogy az csak fáradtságos munka után adja meg az addig bőséggel adott termését. A munka Isten tervének és teremtő munkájának fontos része: az Édenkert nem egy unatkozó, a semmittevésbe elpuhuló ember élethelye, hanem az Isten teremtésében gyönyörködő és az azt őriző és művelő ember otthona: „Isten elhelyezte az embert az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt.” Isten a legnagyobb aján-

dékot adja az embernek: rá bízta a teremtett világot. A bűneset után az áldás tűnt el a munkáról. Az áldás hiánya pedig keservessé és küszködéssé teszi a munkát. Az áldást viszont el lehet kérni Istentől. A munkáját hűsögesen végző ember újra Isten felé fordul: mit cselekedjem? A civilizáció történetében az ember a munkát sokszor büntetésként és a megálázás eszközeként használta. Pedig a munka szabaddá tesz. Szabaddá a haszontalanságtól, az értelmetlen élettől és az idő hiabavalóságától. Az unatkozó, csak az önmaga gyönyörűségére élő és a munkát kerülő ember keze alatt pedig pusztul és elsorvad a világ.

ÁLDATLAN MUNKA

Szerencsés korban élünk – mondhatjuk, a robotok világában. Fejlett a technika. Robotgépek vesznek körül. Ezek megkönnyítik a mindennapjainkat, és sok munkától tehermentesítnek. De ahogy egyre fejlődik a világ, úgy válunk robottá mi emberek is. Néhány évtizeddel ezelőtt még gazdák és napszámosok kemény robotmunkával művelték a földet. Ha sütött a nap, sugara alatt izzadtak, ha esett az eső, bőrig áztak. Fáradtságos munkát végeztek, mégis kiegyensúlyozottak voltak. Együtt dolgoztak, jókat beszélgettek, s ha elfáradtak, megébeztek, akkor leültek egy darab szalonna és kenyér mellett. Közben az öregek otthon maradtak, s vigyáztak a gyermekekre. Sokan a falun élők közül úgy élték le az életüket, hogy még a község határán kívül is alig jártak. Nem is volt ennyi lehetőség és pénz sem az utazásra. Mégis békésen és vidáman élték a mindennapjaikat. Sokat beszélgettek egymással, és mindenkinek a sorsát nyomon követték a faluban. Ma sokan lenézhetik azt az életformát. Ám nem voltak ők semmivel sem butábbak, mint a mai generáció. Az élet iskolája sok bölcsességre megtanította őket. Tudták, hogy a gyermek érkezése áldás. Az idősebbeket, a tanítókat, orvosokat, lelkipásztorokat tisztelték. Valamiféle rend, fegyelem volt a társadalomban. (folytatás a 2. oldalon)

ÁLDATLAN MUNKA

(folytatás az 1 oldalról)

A családját igyekezett mindenki összetartani. Szégyen is volt az, ha valakinek szétesett. Nem volt ennyi nyilvános vadbajtás, belépés és kilépés a párkapcsolatokban.

Ma modern korban élünk. Nehogy azt higgyük, hogy minden jó irányba változott! Rengeteg gépet, szerkezetet talált fel az ember, hogy munkáját, életét megkönnyítse. Am talán még hajszoltabb, mint annak előtte. Az emberek többsége ma is robotol, úgy, hogy közben maga is érzéketlen robottá válik. A városra húzódtok emberek néhány négyzetméteres lakásokban élnek le életüket. Ott már nincs hely az öregeknek. A gyerek-sírásra is kell vigyázni, mert a szomszédok reklamálnak, ha hangot hallanak. Az emberek bevonulnak a gyárba, végzik a monoton munkát. Minden nap egyforma. Nem érzik a nap sugarát, és az eső illatát sem. Mások veszik a batyujukat, és külföldre mennek. Pénzt keresnek, és közben pénzséhségük egyre inkább kielégítetlen marad. Hazajönnek, mert itthon apa vagy anya baldoklik. Számításokat végeznek arról, hogy hány napot maradjanak. Minden itthon töltött nap pénzkiesést jelent. Ha hosszabb ideig maradnak, lehet, hogy mégsem hal meg a tata vagy mama. Akkor meg miért töltsek itthon az időt? Ha meg közvetlenül a visszautazás után hal meg, akkor pedig mégse futhatnak megint haza Nyugat-Európából. Ha itthon vannak, akkor az ittenieknek egy kicsit a „rongyot is kell rázni”. Muszáj kihangsúlyozni, hogy Németország, az mégiscsak Németország, Anglia, az mégiscsak Anglia, Amerika, az pedig mégiscsak Amerika. Mi meg magabiztosan válaszoljuk vissza: Erdély, az meg mégiscsak Erdély. A saját akaratából robottá vált emberben nincs tisztelet, nincsenek érzései, és lassan már családja és barátai sem.

A pusztulás nyilvánvaló: kiégett, elfáult és megkeseredett emberek tömegei tartják el a gyógyszeripart, amelyik gyors, de szigorúan csak tüneti kezelést ígér a megfáradt embernek. Hol van már a munka becsülete, hol van a betedik nap, amelyik megszentelné a munkát?

Hol van a hála az erőért, hol van az áldáskérés az elvégzett munkára? Nem is lehet, hiszen egy robot nem tud imádkozni. Istent megszólítani csak az ember tudja. Lehet, hogy tudatos ez az ellekkentetés, a cél: az embert Istenétől elszakítani, és a munkába hajszolni?

SEBESTYÉN ELŐD

NEM VAGYOK MUNKAKERÜLŐ

„Keljete fel, menjünk el innen.” (Jn 14,31)

Minden munkának van egy kezdete és egy vége. Munkavégzés előtt felmérjük a tennivalókat, erőt kérünk a magasság Istenétől, a munka befejeztével végigtekintünk mindazon, amit elvégeztünk, kijavítjuk még az esetleges hibákat, megköszönjük Istennek, hogy velünk volt, este már a következő napi teendőket fontolgatjuk. Addig jó nekünk, amíg terveink lehetnek a jövődőt illetően.

Jézus búcsúbeszédének utolsó mondata ez az Ige. Arra kéri tanítványait, hogy keljenek fel és együtt menjenek tovább. Nincs megjelölve sem a hely, sem pedig az elvégzendő feladat, a következő fejezetben sem. Tiveletek vagyok minden napon – mondja Jézus. Azért vagyok veletek, mert munkát, szolgálatot bízok rátok, de az áldást csak én tudom megadni nektek.

Az ember, ha tudná, hogy mi vár reá, elkerülné a szenvedéseket, nem menne azokra a helyekre, ahol veszély leselkedik reá. Megtörtént esetek után szoktuk mondani, hogy másképpen lett volna, ha... de a bajt nem tudjuk elkerülni.

Bibliai példa: Márta mondja Jézusnak: „Ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem” (Jn 11,21). A keresztyén ember élete, de a munkája sem mentes a bajoktól, de ezeket hittel tudja elhordozni, mindig az a remény élteti, hogy egyedül Isten vezethet ki bennünket a bajokból, és mindig az ő szent akarata teljesedik ki életünk felett.

Adjunk hálát a munkánkat megáldó Teremtőnknek, hogy érettünk szenvedő Jézusunk van. „Néha szeretnél elmenni, a bajokat elkerülni, de érzed, nem lehet, mindig az lesz, amit Ő akar, Fia szenvedése védő sátként betakar”.

FODOR LAJOS

SZÁRNYRA KELNEK

„Fogytán van már a lelkieróm...” (Jób 30,16)

Jób könyvének fő gondolata, hogy Isten hatalmánál fogva tehet olyat, amit az ember nem ért, azonban ennek következménye a világban lévő cselekedeteket és eseményeket kérdező ember felkiáltása: miért történik mindez?

Jób, aki elveszítette nem csak családját és vagyonát, hanem becsületét mind barátai, mind ellenségei szemében, testi szenvedéseire panaszkodva mondja el a lelkére is kiható látetelet: „fogytán van lelkieróm”. Már nincs ereje kérdezni és miért-kérdéseket megfogalmazni, úgy érzi, hogy Isten nem válaszol kérdéseire, fájdalmának rezdüléseire nincs felelet. Elfogyott testi ereje, ugyanakkor lelki tartása is tartaléklángon él. Összegezve elmondhatjuk: testestől-lelkestől a „halál árnyékának völgyében” van élete.

A 21. század európai társadalmára is látleletet ad Jób megfogalmazása. Még a második világháború után az „illetékes szakemberek” úgy gondolták, hogy az újjáépített Európa, a visszakapott otthon és munkahely, azaz az anyagi jólét magával hozza a lelki megerősödést is. A 80-as években már idegesen ta-

pasztalta az ember, hogy az anyagi jólét elérkezett ugyan, de a lelki szárnyalás elmaradt. Közben többen megfogalmazták, hogy a jóléti társadalomnak nem szükségszerű velejárója a lelki kiegyensúlyozottság. (A lelki szenvedések és betegségek jelenleg sok, gazdasági szempontból fejlett civilizációban növekvő arányt mutatnak. Egyedül Németországban kb. nyolc millió ember szenved depresszív életfázisok és szorongásos, félelmi, lelki állapotok miatt, melyeknek gyakran testi vonatkozásai is vannak).

Mi a megoldás, ha úgy érezzük, fogytán van lelki erőnk? Elsősorban tudatában lenni, hogy tartozunk Valakihez, nem vagyunk egyedül – a Heidelbergi Káté szavaival élve: testestől-lelkestől nem önmagamé, hanem hűséges Uramnak, Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok, aki drága vérével minden bűnömért tökéletesen eleget tett, rám gondot visel. Továbbá töretlenül és állhatatosan Istentől kérni segítséget annak tudatában, hogy „akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el” (Ézs 40,31).

KIRÁLY LAJOS

A TANÍTÁS TUDOMÁNYA II.

Nem tudjuk, mert mostanáig nem kerestük a választ arra a kérdésre, mi a magyarázata annak, hogy az istentisztelet módját, idejét, egész légkörét kisajátította a prédikáció. Pásztor János (1925-2007) lelkipásztor fellépéséig nem igazán feszegette senki ezt a problémát. Ő volt az első, aki teljes mértékben szembefordult a 19. századból továbbgyűrűzőt racionalizmussal és liberalizmussal, és elkezdte bibliai szempontok szerint tudományos igényességgel vizsgálni a református istentiszteletet. Rámutatott arra a kálvini igazságra, hogy a vasárnapok egytől-egyig Jézus Krisztus feltámadását és a halál felett aratott győzelmét ünneplik, ezért nem lehet elválasztani egymástól a hirdetett (prédikált) és a kiábrázolt igét (sákramentumot). Gyülekezeti szolgálatában megvalósította, hogy minden hónapban megterítsék az úrasztalát. Az anyaországban számos helyen követték példáját. A Királyhágómelléken elsőként az irinyi presbitérium döntött úgy 2014-ben, a Kálvin Emlékév apropóján, hogy havonta rendszeresíti az úrvacsorát. Közigazgatásilag a mi egyházkerületünkhöz tartozik Budapesten a Reménység Szigete – Erdélyi Gyülekezet, ahol szintén ezt a gyakorlatot követik.

A gyülekezet lelkipásztora, dr. Zaltnay István 2011-ben, a Reformátusok Lapjában tette közzé 14 tételét az imádságról és a liturgiáról. A 9. tételben ezt mondja: „A reformációnak az a felismerése, amely a – szinte teljesen – háttérbe szorult ígéhirdetés fontosságát hangsúlyozta, az ígéhirdetés – szinte kizárólagos – fontosságának téves nézetévé torzult. Istentiszteleink igeközpontú helyett ígéhirdetés-központúak lettek. Ez nemcsak a többi liturgiai elem áldásaitól fosztja meg a gyülekezetet, hanem az ígéhirdetést is károsítja.” Nagyon jól érzékeltetik ezek a sorok azt az ébredést, ami az egyházban a közleműltben elkezdődött, és újraértelmezi az eddigi tabutémát. Sokszor értetlenség fogadja. Miért? A mai aktív lelkipásztorok szinte kivétel nélkül Török István (1904-1996) Dogmatikáját tanulták az egyetemen, aki lenézi a liturgikus mozgalmakat, és a prédikáció felelőssége előli menekülésnek aposztrofálja azt az érdeklődést, amelyet egyes lelkészek és gyülekezetek a liturgia felé tanúsítanak.

Ha a magyarázatot keresünk, valószínűleg a Második Helvét Hitvallásnál kell elkezdelnünk, amiben Bullinger megalkotja a középkori egyházban kifogásolt transzszubsztanciáció (átlánygülés) tan protestáns megfelelőjét. A középkori egyház tanítása szerint az ostya, ill. bor a pap imádságára Jézus Krisztus valóságos testévé és vérévé változik át. Fel-

szentelésük alkalmával a papok elnyerik ezt a kiváltságot-karizmát, ami eltörölhetetlenül részévé válik a személyüknek (character indelebilis). Ezt a képességet többé nem vehetik el tőlük. Nem tudom, hogy Bullinger ezt akarta-e vagy sem, de amikor kijelenti, hogy praedicatio verbi Dei est verbum Dei (Isten ígéjének a hirdetése Isten ígéje) – nem ostyával, hanem a kimondott szóval – lényegében ugyanazt állítja, amit a pápaság. Még azzal a kockázattal is vállalja, hogy a prédikátor bűnös ember. Erre az összefüggésre a neves svájci lelkész, a Leueneri Konkordia közösségének (GEKE) társelnöke, G. W. Locher mutat rá.

Bullinger kiengedi a szellemet a palackból, innentől már senkit nem hibáztathatunk érte, ha úgy olvassa és értelmezi a hitvallást, hogy Isten Igéje minden alkalommal valósággal megjelenik, amikor egy lelkész fehér ingben, fekete öltönyben, palástosan a szószéken megszólal. Ezt a benyomást fokozza az 1998-as Ágendáskönyv azzal, hogy a paronaust utánaozva a lelkész rögtön az istentisztelet kezdetén felmegy a szószékbe, és végig onnét vezeti a szertartást. Teljesen érthetetlen, miért kell a szószékről felolvasni a hirdetéseket? Még a Kánon 2006. évi 1. Jogszabálya is szószéki rangot ad bizonyos hirdetéseknek (pl. 63. §.), a szent és a profán összeleegyítésének. Innentől egy lelkipásztort sem terhel felelősség magánélete, közéleti szereplése – Uram, bocsáss! –, '89 előtti múltja miatt. Megismétlődik a történelem, hiszen a szent életű Ágoston épp azok ellen a donatisták ellen alkalmazza a character indelebilis gondolatát, akik szerették volna elszámoltatni a püspököket, akik a keresztényüldözések idején kiszolgáltatták a szent iratokat a hatóságoknak. Vitatták, hogy ezek papi tisztsege és az általuk kiszolgáltattott sákramentum érvényes lenne. Ágoston bravúrosan vágja el a vitát, amikor az állatok vagy katonák megjelölésére szolgáló beégetett billogot (=character) a papságra vetíti, és megállapítja, hogy a sákramentumok érvényessége nem függ a pap személyétől. Innentől – minden további teológiai párbeszéd megáll: ágendáskönyvünk nem spirituális szemszögből nézi az egyházi tisztsegeket, hanem az ékes rend megtartása érdekében ragaszkodik hozzájuk: hallgassuk, vagy olvassuk végig a hivatali eskük szövegét! Háttérbe szorul a lelkiség, előtérbe kerül a törvényesség és a rend. Török István tökélyre fejleszti ezt a gondolatot – isteni csodának nevezi, ahogyan a Szentlélek által az emberi beszéd igévé válik. Elmondhatjuk: Bullinger óta a református egyház katolikusabb a pápánál.

GERÉB MIKLÓS

KÉNYSZERMUNKA EGYIPTOMBAN

Egyiptom ereje és gazdagsága a mezőgazdasági munkán alapult. A földek szinte teljes egészében állami vagy templomi tulajdonban voltak. Az állami területek természetét a beszolgáltatás után az állami magtárak kezelték. Az egyszerű emberek sorsa az örök robot volt. Még a bővebb termései években is nagyban nehezítette életüket a rengeteg károkozó (kígyók, vízilovak, sivatagi egerek, sáskák, madarak és tolvajok dézsmálták a termést), ami ellen nem létezett hatásos védekezés.

Voltak ugyan magántulajdonban levő és bérbe adott földterületek is, de az soha sem lehetett számottevő. Egy-egy szabad gazdának legfeljebb 1 hektár szántóföldje lehetett, amit a korabeli eszközökkel embert próbálóan nehéz volt megművelni.

A közhiedelemmel ellentétben Egyiptom gazdaságát nem a rabszolgák sokasága vitte előre. Voltak ugyan rabszolgák (főleg egy-egy hadjáratot követően), de azok eltartása nem volt kifizetődő. A kereskedelem sem virágzott. A cserén alapuló belső áruforgalom létezett ugyan, de nem a piacra való termelés volt a meghatározó. A külkereskedelmet (aminek legjelentősebb részét érdekes módon mégis a rabszolga-kereskedelem tette ki) pedig kizárólag az állam és az idegen bevándorlók bonyolították, amit a Bibliában olvasható József-történetek is hűen tükröznek.

A bányászat területén egyedül az aranybányászat volt jövedelmező, de a túltermelés miatt a bányák hamar kimerültek. III. Thotmesz fáraó (Kr. e. 1479-1426) még kb. 14 tonna aranyat juttatott a karnaki templomnak (Egyiptom legnagyobb vallási központja, kb. 100 hektáron feküdt), ami III. Ramszesz idejére (Kr. e. 1186-1155) már mindössze 232 kg-ra zsugorodott.

Az aranykitermelés minden időben királyi monopólium volt. A sivatagi körülmények között szinte kizárólag bűnözőket és hadifoglyokat dolgoztattak, akik nem ritkán szomjan haltak az akadozó vízutánpótlás miatt. Ilyen körülmények között nem meglepő, hogy a távoli bányákhoz kivonuló munkásokat a hadjáratba induló katonákhoz hasonlóan éltették. (Kákossy László, Az ókori Egyiptom története és kultúrája című könyve nyomán)

SPORTOLJUNK?

Az Istentől kapott testet is őrizni és művelni kell, hiszen egészségben való megőrzése és lehetőleg egészségeseen tartása Isten előtti felelősségünk! A testünkre való tudatos vigyázás pedig a jellemnek is jót tesz. A jellem egy összetett lelki, szellemi és tudati építmény, amit nehéz jól felépíteni, de könnyű elrontani. Az egészséges önfegyelem és kitartás hasznos dolog, mert ellenállóvá tesz az életben jelentkező próbákkal szemben. Nem oldja ugyan meg a problémákat, de sokszor kitartást ad azok megoldásában.

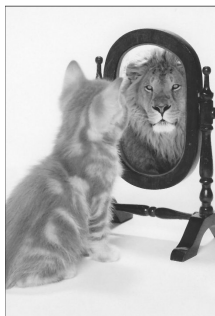
A sport önfegyelemre tanítja a gyermekeket. A sport az egészségmegőrzéshez is kapcsolódik, ami korántsem figyelmen kívül hagyandó szempont. Az egészség pedig az életminőséggel van szoros kapcsolatban. Az egészség egyensúlyi állapot, melynek fenntartása folyamatos karbantartást, tevékenységet, sőt öntevékenységet igényel. A rendszeres mozgás is hozzájárul egészségi állapotunk fejlesztéséhez, illetve szinten tartásához. Ugyanakkor a sport fontos eszköz lehet a kitartás, az önfegyelem, akarati erőfeszítésekre való nevelésben.

A tudatos készülés, edzés, versenyek, tisztességes játék nevelik, művelik, erkölcsileg pozitív irányba mozdítják a sportoló gyermek jellemét. Hiszen egy-egy felkészülés, verseny nyomán nem csak elméleti képet alkot a saját kitartásáról és az önfegyelemről, hanem azt a gyakorlatban is kipróbálhatja. Ugyanakkor alkalom nyílik a bátorság, a határozottság, céltudatosság edzésére is.

Az önállóságot, a felelősségérzetet, döntési helyzeteket adó sport lehetőséget biztosít gyermeknek és felnőttnek egyaránt, hogy felkészüljön az élet egyéb területein adódó döntéshelyzetekben való önálló gondolkodásra, határozottságra, helytállásra. Ha a sport pszichés hatásait vizsgáljuk, elmondható, hogy csökkenti a belső feszültséget, javítja az énképet, oldja a szorongást. Az sem elhanyagolható lehetőség, hogy csökkenti az esetleges alvás-, illetve evészavarokat, s nem utolsósorban elősegíti a beilleszkedési készséget. De a „küzdelmek” során kiharcolt győzelmek, elszenvedett vereségek szintén erősítik, fejlesztik a jellemet. A sport azonban, nem önmagáért hasznos, fontos hangsúlyozni, hogy nem szabad véresen komoly legyen. A sport önmagában még nem elég. Elengedhetetlen a szülők, nevelők, edzők, a család, az Istentől erőt merítő hit szerepe a teljes emberré formálásban. *(Erdős Levente írása nyomán)*

HIDD ELL, HOGY ÉRTÉKES VAGY!

A helyes önértékelésű ember bátran néz a jövő felé, nincsenek különösebb szorongásai. Az egészséges magabiztossággal rendelkező keresztyén ember nagyobb sikerrel veszi az életben minduntalan elé kerülő akadályokat.

De mit is jelent a magabiztosság Isten gyermekének életében? Talán büszkeséget, hiúságot vagy vakmerőséget? Semmi esetre sem! A hívő ember mindig Istennel jár, ezért magabiztossága Isten Lelkének jelenlétén alapszik! Ezért nem fél a kihívásoktól, sőt kudarcai ellenére is helyesen értékeli teljesítményét, így boldog, sőt nagy eséllyel ér el sikereket szakmai, illetve magánéletében.

Mint szinte mindenben, az önértékelés rendjén is nagyon fontos a helyes szülői példamutatás. Az önértékeléshez hozzátartozik az önmagunkba vetett hit és az énkép. Az énkép az, amit képességeinkről, értékeinkről látunk. Ez viszont csak úgy alakulhat ki, ha önmagamat Isten remekművének tekintem, és úgy fogadom el, ahogy meg lettem teremtve! Igazán egyszerű példa: mit lát a gyerek, ha én mint szülő a tükör előtt állva folyton elégedetlenkedem testemmel kapcsolatban?! Azt, hogy lázadozok! Ha nem tetszik valami, akkor próbáljunk meg változtatni rajta, ha az valóban jobbá és szebbé teszi életünket, vagy fogadjuk el olyannak, amilyen.

A kamasz a tükör előtt állva tanulja meg, hogy nem az elégedetlenkedés a megoldás. Ami nem tetszik, azon lehetőségek szerint változtatni kell, vagy pedig a változhatatlant (testalkat, magasság, bőrszín) el kell, illetve lehet fogadni. És itt nem a változtatás a legnehezebb kérdés, hanem az elfogadás. Keresztyén családban gyakran hallani a kamaszoktól ezt a kérdést: Isten miért teremtett engem ilyen csúnyának? Jó alkalom ez a bizonyosságtevésre!

Lényeges szempont az is, hogy a szülő hogyan reagál egy-egy hibájával való szembesülés folyamán. Nem jó a túlzott önostorozás. Egyszerű módszerekkel, vagy humorral kezeljük hibáinkat. Így nagyobb az esély arra, hogy a gyerekünk is meg tud bocsátani majd önmagának, azért, hogy nem tökéletes – illetve nem látja magát tökéletesnek. Hosszú és nehéz út vezet addig, hogy az ember el tudja fogadni önmagát mint Istentől kapott ajándékot.

Az önértékeléshez szükség van dicséretre. Fontos, hogy ne csak általános dolgokat mondjunk a gyerekeknek: ügyes vagy, szép vagy, okos vagy... Használjuk inkább a „leíró dicséretet”: szép ez a kockavár, nagyon tetszenek a színes tornyai. Nagyon fontos tudatosítani a gyerek számára, hogy őt a hibái ellenére is szeretik. Ez alapvető feltétel ahhoz, hogy majd megértse Isten szeretetét. Ha mégis büntetnünk kell, hangsúlyozzuk, hogy szeretjük, de amit tett, az rossz, és ne tegyen többé olyat.

A gyermekeket nem egyszerűen Isten színe elé állítjuk, hanem sokkal inkább oda vezetjük őket. Ennek legelső feltétele pedig az, hogy önmagunkat is és gyermekeinket is Isten értékes és különleges ajándékainak tekintsük!

G. LEVENTE

ANYA, APA! UNATKOZOM!!!

A gyerek nem azért unatkozik, mert nem kreatív, hanem azért, mert nem tanult meg játszani, és a multimédia világában már nem tud örömet találni az egyszerű tevékenységekben.

Van-e a szülő számára idegesítőbb, mint egy unatkozó gyerek? Szerintem van: egy magával semmit kezdeni nem tudó, otthon ülő szülő. Valaki nemrég találóan fogalmazta meg, hogy régen egy felnőtt nevelt 5-6 gyereket, ma pedig 5-6 felnőtt nevel egy gyereket.

Egy gyermek soha nem unatkozhat, ha foglalkozunk vele, és adunk neki időt egyedül játszani, és van gyerektársasága. Óvakodjunk a szélsőségektől: egész nap a televízió előtt nagyon káros, de higgyük el, az is káros, amikor egész nap fejleszteni akarjuk, és percről percre tevékenységeket találunk ki neki. Ilyenkor azt szoktam kérdezni: kinek van erre szüksége: a gyerekeknek vagy az anyukának.

Ne játsszunk és ne tanuljunk helyette, mert ezzel leromboljuk az önbizalmát, és nem lesz

belőle egy kiegyensúlyozott felnőtt. Mi kell a gyerekeknek: mozgás, gyerektársaság és válasz a kérdéseire. Kapcsold ki a tévét!

„A kisgyerek legfontosabb tevékenysége a szabad, és nem a fejlesztő játék. Mindennap kellene mesélni neki, hogy ne a tévéből tanulja a beszédet. Emellett napi négyöt óra futkározásra, üvöltözésre lenne szüksége még akkor is, amikor iskolába kerül. Egy göttingeni felmérés szerint a gyerekeink katasztrofálisan keveset mozognak, nem másznak fára, nem billegnek pallón, nem ugrálnak patak felett, ezért bizonyos agyi pályák sorvadtan alakulnak ki. Rengeteg a beszédhibás, mert a beszéd is a mozgásból fejlődik. Azt a kérdést kell feltenni, hogy vajon a gyermekeink olyan körülmények között élnek-e, ami az életkorukhoz szabott?” – mondja Vekerdy Tamás gyermekpszichológus.

TÓTÓS BEÁTA

BÖRTÖNLÁTOGATÁS BÁTOR LÁNYOKKAL

Holland vendégek érkeztek hétfőn délelőtt Szatmárnémetibe és Erdődre. A Hulp Oost Europa képviselői, Jannemarie Breen és Marjet van den Brink, nagy érdeklődéssel és szorgos jegyzeteléssel tekintettek bele a missziói és gyülekezeti munkába Rácz Ervin lelkipásztor vezetésével.

A két fiatal holland leányt a szatmári esperesi hivatalban várta a lelkész és segítőtje, Varga Miklós, ahonnan egy rövid beszélgetés után el is indultak a Szatmári Büntetés-végrehajtó Intézetbe, ahol Silaghi Florin ortodox pap várta őket.

A szokásos ellenőrzés után a börtön kápolnájába indultak, és részt vettek egy istentiszteleten, ahova mintegy ötven rab érkezett. Rácz Ervin lelkipásztor Mózes második könyve 3. részéből, az égő csipkebokornál történt jelenetről beszélt az egybegyűlteknek. A szabadítást hozó Isten ma is a VAGYOK! Ezzel nem a létezését akarja bizonyítani, hanem azt, hogy Ő velünk van, mellettünk áll és bátorít. Ez a szabadítás felkavarja az álló vizeket, az irigyek nem fogják jó szemmel nézni, de Isten azt akarja, hogy előrehaladjon az életünk, és változás történjék benne.

A prédikáció előtt és után hitvalló énekeket énekeltek a rabok és a látogatók, majd egy nagyon őszinte beszélgetés következett. A megle-

pően bátor lányok őszintén beszélgettek a rabokkal, akik érezték, hogy nem a megvetés, hanem a segítősándék, az imádságos lelkület vezette őket oda. A fogvatartottak egy része megvallotta hitét is, elmondva azt, hogy Isten jelenléte, az imádság és az Úr szava az, ami felemeli őket a nagy mélységből, ott benn a börtönben is.

A börtönlátogatás után a megyében páratlan történelmi múlttal rendelkező Erdődre látogattak, ahol a református templomban és a gyülekezeti teremben beszélgettek tovább a misszióról és a gyülekezetben zajló lelki és testi munkálatokról. Örvendtek annak, hogy nemcsak a múlt dicső Erdődön, hanem a jövő is biztató akkor, ha Istenben bízva élük közösségi életüket.

Jannemarie Breen és Marjet van den Brink valószínűleg élményekben gazdagon távoztak Erdődről. Isten óvja útjukat!

RÁCZ ERVIN

TÍZ ÉVE NYUGDÍJAS ÁBRÁM SÁMUEL LELKIPÁSZTOR

Ábrám Sámuel tíz évvel ezelőtt, 2005. április elsejétől vonult nyugdíjba közel félévszázados lelkési szolgálatot követően. Azon kevesek közé tartozik, aki csupán két gyülekezetben szolgált, Szinerváralján és Szatmárnémetiben, ahol rendkívüli munkabírási és hozzáállási jellemzői tevékenységét. Mindezért Istené a dicsőség!

1934. május 27-én született Szilágyolompérton, majd gyermekkorát Érendréden töltötte. Édesapja, id. Ábrám Sámuel gazdatiszt, az érendrédi csoport politikai elítélte, később magángazdálkodó. Szatmárnémetiben az Állami Magyar Fiúliceumban (utóbb Kölcsey Ferenc Főgimnázium) érettségizett, majd 1956-ban Kolozsváron a Protestáns Teológiai Intézet végzettségét. Segédlelkési kinevezést kapott Szinerváraljára az időskorára egyházpolitikai okokból Németből ide áthelyezett Sárközi Lajos mellé, akinek nyugdíjazását követően (1958) parókusi lelkésszé választotta a gyülekezet. 1959-ben feleségül vette Sárközi tiszteletes nagyobbik lányát, Sárközi Lídiát, akitől két gyermeke született, Ildikó és Zoltán.

Szinerváralján templomot tataroztatott, énekkart működtetett, felkarolta az ifjúsági és nőszövetségi tevékenységeket, rendszeresen végezte a családlátogatást. Folyamatosan táp-

lálta a település szülöttének, Erdősi Sylvester Jánosnak az emlékét: megemlékező írások és ünnepek, emlékmű, bejárati faragott kapu.

Társadalmi igazságtételnek tekinthető, hogy 1981-ben Ábrám Sámuel egyhangúlag megválasztotta a megüresedett lelkési állásba Németi gyülekezetébe. Az itt végzett 24 esztendei szolgálata során templomot, ifjúsági központot és ravatalozót építtetett, hívek ezreinek szolgáltatta ki a sákramentumokat, rengeteget szolgált, gazdag és szerteágazó gyülekezeti életet irányított. 1988 és 1992 között a gyülekezettel közösen megújították a templomot, amikor a padokat is kicserélték. Feleségével együtt számos rendezvényt, egyházi eseményt kezdeményezett és szervezett, ismertető füzetet írt a templomról és könyvet Szatmár-Németi református egyházáról.

Egyenes tartással és tiszta lelkiismerettel szolgálta népet és gyülekezetét olyan időkben is, amikor nem dicséret, hanem gyanakvás, megbélyegzés járt a hűséges munkáért. Lelkiismeretes munkássága, egyházszolgálati és emberszeretete, becsületessége sokak számára példamutató.

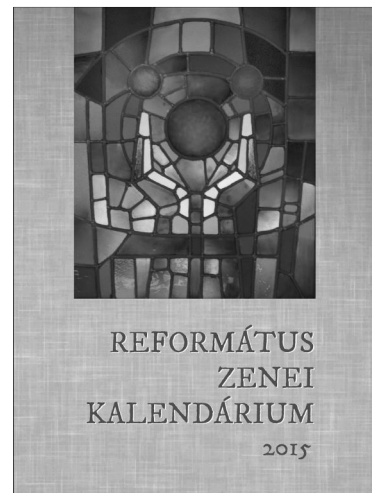
Tíz esztendő távlatában is időszerű a visszatekintés: Köszönjük, tiszteletes úr! Erdély, Partium reformátussága büszke mindarra, amit és ahogyan megvalósított!

DR. ÁBRÁM ZOLTÁN

REFORMÁTUS ZENI KALENDÁRIUM 2015

Ismét megjelent és immár a második évfolyamához érkezett a tavaly komoly szakmai fogadtatásra találó Református Zenei Kalendárium.

A komoly munka és szakmai hozzáállást mi sem mutatja jobban, mint hogy a külalakjában is és tartalmában is magas színvonalú kiadvány színes, képes zenei események beszámolóit, az egyházmelegyékben zajlott zenei események tudósításait, évfordulós megemlékezéseket és sok egyéb szakmai és közéleti anyagot

tartalmaz. A zenetörténeti és hangszer-történeti írások igazi olvasmány-különlegességek, gyülekezeteinkben rejtőzködő hangszerkincseinket és azok történetét mutatják be. Hasznos, a zenei műveltséghez elengedhetetlen olvasnivalót kínál elismert szakemberek írásaival, interjúkkal, konferenciák beszámolóival itthonról és az anyaországból. A hiánypótló Gyülekezeti énekiskola című fejezetben kottaajánlóval, énektanítási tervvel, himnológiai írásokkal szeretnénk segíteni a gyülekezetekben folyó zenei munkát, gyermekektől egészen a felnőtt kórusokig. A gyülekezeti kórusmunka segítésére 26 kórusmű kottaanyaga is megtalálható, a könnyebektől a nehezebbekig. Szeretettel ajánljuk mindazoknak, akik egyházzenevel foglalkoznak, vagy a gyülekezetek zenei életébe kívánnak betekintést nyerni. Megvásárolható az esperesi hivatalokban vagy megrendelhető közvetlenül az o.otilia@yahoo.com címen vagy a 0740-454-965-ös telefonszámon.

KENYÉRTELENEK

Az anya megdöbbenve vette észre, hogy a három gyerekének egy ideje furcsa szokásai vannak. Annak ellenére, hogy jó-módban élnek, a gyerekek minduntalan pusztá kenyeret majszolnak naphosszat.

Nemrég vendégek érkeztek a házhoz, és leültek a tágas nappaliban. Aztán az egyik, majd a többi elmozdult díszpárna alól kenyérsarkok bukkantak elő. Vicces volt a helyzet az idegenek számára, de a házigazdák nagyon kellemetlenül érezték magukat. Rádöbentek, hogy mennyire elfajult a gyerekek kenyér-imádata.

– Úgy dugdossák, mint a kiskutyák a csontokat – vélte az anya. Ennek véget kell vetni. Mintha nem lenne, mit egynek. Nagyon restellem a történeteket. Nem vagyok mi csórók!

Attól a naptól fogva már ők dugták el a kenyeret a gyerekek előtt. Kaptak helyette pizzát, tortát, hamburgert, sült krumplit – amiről más apróság csak álmódzott... Mindhiába: le kell szokni a kenyérrágcsálásról, a finom, friss sarkok élvezetéről.

Megpróbáltatásukat a nagymama érkezése szüntette meg, aki nem tudott a fiatalok nevelési szabályairól. Az első reggel, miután a szülők munkába mentek, nagy hatalmas karéj lekváros kenyeret kent nekik.

– Nem szabad – mondták bizonytalanul a gyerekek.

A nagymama aztán össze is veszett este a menyével.

– Nem értem, miért ne ennének, amit akarnak. Mi is kenyéren nőttünk fel annak idején. Kimentem nyáron a kertbe egy szelet kenyérral, leszedtem a paradicsomot, paprikát, uborkát, és csak úgy megettem.

– Csak úgy megette?! – döbönt meg a fiatal anyuka. Mi meg nem vagyunk szegények, hogy pusztá kenyeret együnk. Már nem szokás, nem divat ilyen primitíven élni. Kicsúfolnak érte a barátok, az emberek. Nem megyünk vissza az ókorba.

A nagymama visszament, nem az ókorba, de haza. Sajnálta, hogy ennyire kellemetlenre sikeredett az unokák meglátogatása. Sokat gondolkodott még magában, falusi magányában.

Hát így állunk – gondolta. Ami egyszerű, ősi, szent – az ma már nem kell, az ma már szégyellni való. Nem éltet az egyszerű szó, viselkedés, viselet. Mindenre sallangot, divatot aggatnak mostanában, pedig az Ige szava és a kenyér illata a legősibb, legkedvesebb éték, fogyasztása pedig a legkellemesebb érzés. Szegény gyermekek – sóhajtott a nagymama. Szegény gyermekek.

VERES PIROSKA

ANNÁCSKA TÖRTÉNETEI – VAN RÁM EGY ÓRÁD?

Hosszú, unalmas, borús délután volt. Anya fáradtan jött haza a munkából. Annácska már repült felé:

– Anya, van egy órád? – kérdezte Annácska.

– Igen, négy óra van – válaszolt anya az órájára pillantva.

– Nem úgy – folytatta a kislány –, egy órányi időm rád!

– Anna, most értem haza, fáradt vagyok, mindjárt főzöm kell holnapra, ki fog ebédet készíteni, ha én játszom? – mondta ingerülten anya.

– Hát senki – kacagott a kislány – majd rendelünk holnap pizzát, egyszer igazán megengedhetjük magunknak, neked adom a zsebpenzt.

– Annácska, ne butáskodj, dolgom van! – ismételte anya határozottan.

Anna átment a szomszédba. Pista bácsi egy idősebb ember, úgymint unatkozik délután, hátha kártyázna velem.

– Pista bácsi! Van egy kis időm?

– Most nem érek rá, Annácska, egy padot készítek a szomszéd néninek – felelte Pista bácsi.

– Segíthetek? – futott át egy ötlet Annácska agyán.

– Ebben nem tudsz, elvágthatod a kezedet.

Annácska szomorúan ballagott tovább. Bement Orsiékhöz. Orsi egy évvel kisebb volt, mint ő.

– Orsi, játszunk valamit? – kérdezte.

– Most nem érek rá, szuper mese megy a tévében, gyere, nézd te is! – mondta Orsi.

– De én játszani akarok! – erősködött Anna, és továbbment.

Karcsiék háza előtt már meg sem állt. Karcsi az udvaron ült, és legújabb telefonján játszott. Anna így szomorúan hazaballagott. Miért nincs senkinek sem ideje játszani velem? Ekkor elővette a legokészetét, és bánatában épített egy várost, ahol a gyerekek egymással játszanak.

TÓTOS BEÁTA

MIT RAJZOL A GYEREK?

A gyerek elvonul és rajzol valamit nekünk. Ránézünk, elmosolyodunk, örülünk neki, vagy épp nem érünk rá foglalkozni vele. Van, aki kiteszi a gyerek rajzait a lakásban, van, aki rögtön a kukába dobja anélkül, hogy alaposabban megnézné. Pedig üzen nekünk. Mi azt látjuk, hogy minden gyerekrajz egyforma, pedig mind különböző, sőt ahogy változik a hangulata vagy az érzelmei, esetleg a környezet, úgy változik a rajz. Mert minden mozzanata a gyerek lelkéből fakad.

Foglalkozzunk egy kicsit még a családrajzzal. Akarjuk tudni, milyen a családjuk? Kérjük meg a gyereket, rajzolja le a családot valamilyen aktivitás közben. Nézzük meg, mit rajzol.

Lássuk a színeket: ha sok színt használ, az gazdag fantáziavilágra utal, nem jó, ha túlsúlyban van a vörös, a fekete és a lila.

Nézzük meg a tárgyakat: az autó férfias szerepre utal, a labda a rivalizálás jele, a jól látható fényforrás jól beilleszkedő, egészséges gyerekekre utal.

Figyeljük meg az embert, minden nagyon fontos rajta. Ha hiányzik a kéz, ujjak, váll, bizonytalanságra, bizalmatlanságra utal, ha fogakat rajzol, az az agresszió jele, a hosszú kar, az arctalanság, az elutasítást jelzi, a kézfogás, a testi kontaktusra utal. Meg kell nézni, hogy a képen ő kihez hasonlít, az a legfontosabb személy a számára.

Nézzük meg a tevékenységet, amit végeznek a családtagok: ha mindenki külön végez valamit, azt jelenti, nem egy összetartó család, és a gyerek gyakran magányos. Fontos, mivel foglalkoznak a családtagok: anya főz, bensőségességet, békét jelent, ha valaki szűrő-vágó szerszámot tart a kezében, azt jelenti, hogy a gyerek agresszívnek látja, és fél tőle, ha profilból rajzolt le valakit, nehézségeket takar. Ha rádízott, az alakkal szemben konfliktust mutat.

A szorongó gyermeket onnan lehet felismerni, hogy pálcikaembereket rajzol, de ne örüljünk a túl gondosan elkészített rajznak, mert teljesítmény centrikusságra utal.

T. B.

EGYHÁZAK A FÖLDKÖZI-TENGERI HAJÓTÖRÉSRŐL

Az Egyházak Világtanácsa (EVT), az Európai Egyházak Konferenciája (CEC) és az Európai Egyházak Menekültügyi Bizottsága (CCME) közös nyilatkozatban juttatta kifejezésére gyászát és szólította fel az európai kormányokat arra, hogy megelőző lépésekkel vegyék elejét a hasonló baleseteknek. Mint ismeretes, a minden idők legsúlyosabb földközi-tengeri hajótörése feltehetően több mint 700 menekült életét követelte.

„Imádságos szívvel emlékezünk meg azokról, akik életüket veszítették, és legőszintébb együttérzésünket fejezzük ki az áldozatok családjainak.” – áll a sajtóközleményben. „Nagyon megdöbbentett minket az Európa partjainál történt tragédia” – nyilatkozta Guy Liagre, a CEC főtitkára.

A katasztrófa arra emlékeztet minket, a közlemény szerint, hogy ilyen esetek majdnem mindennaposak a térségben, miközben az olasz, máltai és görög parti őrség magára marad a mentőakciók során. A legújabb tragédiára reagálva, amely sokadik a sorban, Olaf Fykse Tveit, az EVT főtitkára „megújult szolidaritásra és elkötelezett tettekre, illetve kollektív európai válaszra” hívta a döntéshozókat. Az egyházi szervezetek egyben arra kérték az Európai Uniót, hogy a kutató- és mentőakciók során minden tőlük telhető

tegyen meg, a tagországokat pedig hatékony és gyors támogatásra szólították fel, hogy ezzel vegyék elejét a további életáldozatoknak.

„Egy-egy tragédia komoly figyelmeztető jel arra, hogy a figyelmet a szegénység, szociális bizonytalanság és a menekültek hazájában zajló konfliktusok eredendő okának kezelésének kell szentelni” – tette hozzá Tveit. „Csak az Európába vezető legális és biztonságos eljutás veheti elejét a hasonló tragédiáknak.” – nyilatkozta Doris Peschke, a CCME főtitkára. „Ennek része a menekültek harmadik országba való áttelepítése és a konfliktuszónából, például Szíriából vagy Eritreából érkező emberek vízumkötelességének feloldása. Biztonságos útvonalakra van szükség.” – számol be a reformatus.hu oldal.

1959 ÓTA ELŐSZÖR ÉPÜL TEMPLOM KUBÁBAN

A kubai katolikus egyház új istentiszteleti helyet építhet. A szigeten ez lesz az első templom az 1959-es forradalom óta. A havannai főegyházmegye tájékoztatása szerint Pinar del Río nyugati tartomány egyik településén épül majd a templom – közli a Vatikáni Rádió.

Az új templomot Sandino város központjában 200 négyzetméteres területen építik fel, és

Jézus Szent Szívének szentelik. A hírt Pinar del Río püspöke jelentette be. A havannai főegyházmegye adatai szerint a 11,1 milliós kubai lakosság 60%-a katolikus, a szigeten 650 templom található, 340 pap és hatszáz szerzetes végez szolgálatot.

Az új templom építését már 2014. szeptember 9-én engedélyezték. Ez a katolikus egyház és a kubai kormány közötti viszony enyhülésének jele. A folyamat részeként engedélyezték a nyilvános körmeneteket, nagypén- teket ünnepnapnak nyilvánították, Ortega bíboros üzenetét közvetítik a televízióban, és az egyház visszakapott néhány, korábban elkobzott istentiszteleti helyet. Ebbe a sorba illeszkedik bele, hogy új templomok épülhetnek a katolikus egyház kérésére. Az egyháznak ugyanis épületekre van szüksége, ahol evangelizáló tevékenységét folytathatja.

A Kubában történő politikai nyitást az észak-amerikai protestáns egyházak is figyelemmel kísérik. A kommunizmus hosszú évtizedei után a kubai társadalom egy jelentős része ugyanis vallástalan vagy ateista. A feljük végzett missziót és a közöttük végzett diakóniai szolgálatot több protestáns felekezet is Istentől rendelt szolgálati területnek tekint.

LÉLEKVESZTŐ

Ismét megrázó tragédia próbálja felébreszteni a nyugati világ lelkiismeretét. A Földközi tenger napsütötte luxustengerpartjain elkékült hulláktól mos ki a homokra a ragyogóan átlátszó kék víz. Észak-Afrika menekültjeinek immár a halálban megbékélt tetemei üveges szemekkel néznek a túl későn elért Európára, annak vezetői és hatalmasai viszont szintén ugyanolyan üveges, semmitmondó szemekkel nézik azt, ami történik. Az ősi, káini elutasítás van ott ma Európa szemeiben: avagy őrizője vagyok én az én atyámfiaimnak?

Az elmúlt években tömegesen indultak útnak alkalmi lélekvesztőkön az észak-afrikai arab tavasz poklából a menekültek, utolsó értékeiket és vele az életüket is rábízva a nyomor vámszedőire. Több ezren veszttek a tengerbe, idősek, fiatalok, férfiak, nők és gyerekek. De nem ez a legszomorúbb ebben az egyre nagyobb méreteket öltő szörnyűségben.

Az igazán aggasztó az, hogy ezek a menekültek egy hamis illúzió reményében keltek útra. Afrikából nézve Európa az ígért földje, de a valóság az, hogy Európa egy eddig soha nem tapasztalt értékvesztésben merül el éppen. A keresztyén gyökerek megtagadása, az Egyháznak a közéletből való kiutasítása és elhallgattatása megtermi a maga keserű gyümölcsseit. Mert mit is tekintünk ma európai értékeknek? A jóléti társadalmat? A hivatalos statisztikák szerint a gyermektelen európai társadalom egyre nagyobb árat fizet saját jólétének fenntartásáért. És akkor még nem is vetettük fel az igazán éles kérdést, hogy az európai jólétnek mindenek előtt Nyugat-Európa jóléte a mozgató motorja, ám ez a Nyugat-Európa éppen azért élhetett eddig is jólétben, mert kíméletlenül kirabolta többek között éppen azokat az afrikai gyarmatokat, ahonnan most az emberek magukra hagyatottságukból a valamikor a korbácsot tartó kéz felé menekülnek.

Európa, úgy, ahogy mi most ismerjük, nem sokáig állhat meg. Alapértékek nélkül semmiképpen se. Talán ha több alázat, nagyobb együttérzés és erősebb felelősségtudat lenne Európában, hanyatlása megállítható lenne. A lélekvesztőn Afrikából Európába menekülők egy süllyedő csónakból egy süllyedő hajóra akarnak átszállni.

A keresztyének hangja nem erős ugyan, de még hallható: térj meg, Európa, tarts bűnbánatot, hogy el ne vétesse tőled az élet koronája!

ÉVFORDULÓ

NIKOLAUS VON AMSDORF (1483–1565)

450 éve, 1565. máj. 14-én Nikolaus von Amsdorf német lutheránus teológus és reformátor, Luther Márton közvetlen munkatársa, az orthodox, ún. gnézió-lutheránus irányzat képviselője. Magdeburg (1524), Goslar (1531), Einbeck (1534) és Schmalkalden (1537) reformátora, Naumburg (1541) és Eisenach (1552) szuperintendense, wittenbergi teológiai professzor (1511), egyike a jénai egyetem alapítóinak (1548). Nevéhez fűződik Luther műveinek jénai kiadása (1555-58).

CSÉCSI NAGY MIKLÓS (1840–1908)

175 éve, 1840. máj. 6-án született Csécsi Nagy Miklós ref. lelkész, író, bölcsészdoktor, az érkeserői születésű Csécsi Nagy Imre debreceni tanár és orvos fia. Lelkész Siterben (1861), Szatmáron (1863) és Makón (1875), a békés-bánati egyházmegye jegyzője 12 évig. *Téli Újság* címmel egyházi lapot indít (1877), egyházmegyei *Vallásos Iratokat Terjesztő Egyesület* indítását kezdeményezi (1884). Prédikációs és imádságos kötetei mellett számos cikke és elbeszélése jelenik meg.

MAKKAI SÁNDOR (1890–1951)

125 éve, 1890. máj. 13-án született Makкаи Sándor erdélyi ref. teológus, filozófus, regényíró, lapszerkesztő. Sárospataki (1917), kolozsvári (1918), debreceni (1936) teol. tanár, az Erdélyi Ref. Egyházkerület főjegyzője (1922), majd püspöke (1926-36), a ref. egyetemes konvent missziói előadója (1947-50). Az erdélyi ref. liturgiareform eredményeként született *Ágendáskönyv* (1929) szerkesztője. Művei a gyakorlati teológia, kálvinizmus és kisebbségi lét témakörébe tartoznak.

DIAKÓNIAI KÉPZÉS A PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEMEN

A diakóniai munka mélyen a Szentírásban gyökerező szolgálati terület. Már az első időkben felismerték az apostolok ennek a szolgálatnak a feltétlen szükségét (ApCsel 6,2-4). A diakónusok első rendben az ő munkatársaik voltak, majd a későbbiekben a gyülekezet eljáróinak (presbiterek, püspökök) szolgatársai lettek. Az „asztaloknál való szolgálat”, az Ige cselekvése jelentősen kibővült, a szegényekkel, az özvegyekkel, árvákkal való törődés mellett akár az Ige hirdetésével is (ApCsel 8,4-5; 8,26-40; 1Tim 3,8-13).

Református Egyházunk a jézusi útmutatást betöltve („tanítván őket” – Mt 28,20; „amikor megtettétek... egyet is a legkisebb atyámfiai közül, velem tettétek meg” – Mt 25,40) korunk valós helyzetét bölcsen felmérve, az

elmúlt több mint két évtizedben fokozatosan építették nemcsak oktatási/nevelési téren, de a szeretetszolgálatban is erdélyi és partiumi magyar társadalmunkat.

Az intézményes (alapítványi) vagy gyülekezeti diakóniai munkához szakmailag jól felkészült, e szolgálati területen jártas, tájékozott munkatársakra van szükség. Ezt a valós igényt kívánta betölteni a PKE azzal, hogy a Bölcsészettudományi Kar Teológiai Tanszékén egy új, korunk szakmai követelményeinek mindenben megfelelő Református Szociális Teológia (Diakónia) szak beindítását kezdeményezte, amely 2014-ben már megkapta az országos ARACIS Ellenőrző Bizottságtól a működési engedélyt.

FRICSKA

A vallásórán a lelkipásztor vizsgáztatja a gyerekeket. Kérdezi az egyik presbitere fiától:

– Mi volt a római császárok hivatalos megszólítása?
– Hektor.

Várjuk azok jelentkezését, akikben van elhivatottság a diakóniai szolgálatra, kellő érzékenység és segítő szándék, hogy népünk elesettjeivel, a bajba jutottakkal, betegekkel, öregekkel törődjenek. Felsőfokú tanulmányukat követően odaszánt lélekkel, jó szakmai felkészültséggel végezhetik majd szolgálatukat.

A diakónusok eljövendő nemzedékei hatékonyan vehetnek részt népünk lelki/testi/szellemi egészségének gondozásában, és a sokféle feladattal megterhelt lelkipásztorok értékes munkatársai lehetnek.

Aki arra vágyik, hogy Jézus Krisztus követését Isten szeretetének továbbadásával valósítsa meg elesett embertársai felé, aki nem elégszik meg azzal, hogy csak beszéljen az evangéliumról, de cselekedni is akar, akinek fontos önmaga ismerete, hogy ez által másokat is megismerjen, aki nyitott és befogadásra kész, annak helye van a Református Szociális Teológia (Diakónia) szakon.

További, bővebb információért, vagy kérdéseikkel forduljanak bizalommal hozzánk elérhetőségeiken. www.partium.ro.

A PKE vezetősége

**A legújabb szak,
a szeretet jegyében...**

**PARTIUMI
KERESZTÉNY
EGYETEM**

**REFORMÁTUS SZOCIÁLIS
TEOLÓGIA / DIAKÓNIA SZAK**